

PARAPLUIE<>PARASOL: EEN GROOT SUCCES

2007 heeft plaats gemaakt voor 2008. Dat ene cijfertje maakte letterlijk een wereld van verschil. Immers 2007 was het belangrijkste jaar in de geschiedenis van onze inmiddels 10 jaar durende verbintenis met de Malinese vrienden in Ende. Parapluie<>Parasol, het uitwisselingsproject, maakte deze wereld van verschil tussen 'noord' en 'zuid' tastbaar voor iedereen die er bij betrokken was. Eén van onze donateurs verwoordde ongevraagd wat haar hoogtepunt was geweest van 2007: "De kennismaking met de groep Malinezen heeft mij ongelooflijk en onverwacht geraakt in de manier waarop zij zich hier manifesteerden". Ik bedoel maar... en hoe moet het dan wel niet geweest zijn voor al diegenen die van A tot Z betrokken waren als deelnemers van het project! Een jaar van stevige voorbereiding op de reis ging vooraf met trainingsweekenden, workshops en diverse acties op het gebied van publiciteit. Immers dat was de belangrijkste voorwaarde waaronder wij voor deze subsidie van Xplore in aanmerking kwamen. Onze

deelnemers moesten elk 300 mensen direct, dwz face tot face informeren over het project en hun ervaringen nadat zij in Mali geweest waren.

Tja en dat gaat soms heel snel, wanneer je een vol theater toespreekt; de zenuwen gieren dan wel door je lijf, maar het levert wat op! Andere deelnemers bedachten vele kleine acties om aan het gewenste aantal toevoorders te komen. De Malinezen droegen bij met hun traditionele dansen. In de schouwburg van Drachten dansten zij voor een 600 koppig schoolierenpubliek. In Den Haag in theater Zeebelt en op het jaarlijkse straatfeest van de Scheveningse Maastrichtsestraat toonden zij ook hun kunsten en wekten bewondering voor de wijze waarop zij met hun kleurrijke maskers en tenues iets van de Malinese sferen in Nederland wisten te brengen.

DAGMAR:

"Wat me in Mali meteen op viel waren die altijd lachende gezichten op straat, de wild zwaaiende en gillende kindjes, en gastvrijheid.

Ondanks het zware leven dat veel mensen dagelijks hebben zijn ze altijd vrolijk. Deze mensen hoeven zeker niet zielig gevonden worden, het zijn sterke, trotse, aardige, vindingrijke mensen die kunnen leven van wat ze hebben en daar vrede mee hebben. Ze zijn een onuitputtelijke bron van hoop. Al snel had ik een band met de uitwisselings groep, zij zijn een belangrijk deel van het project voor me geworden en ik zal ze nooit vergeten. Verder vond ik het heel speciaal om echt onder de mensen te leven. Ik heb Mali niet van buitenaf gezien, maar van binnenuit. Voor twee weken was ik een vriend, één van hen."

ENTHOUSIAST EN BETROKKEN

De onderwijsinstellingen waar onze deelnemers hun opleidingen volgen leverden met hun enthousiaste en hartelijke ontvangsten en rondleidingen, workshops en zoals in het geval van het HML ook nog na afloop een hele culturele dag, een belangrijke bijdrage aan het slagen van dit project. Alle varianten in onderwijsland passeerden de revue: HofstadMAVO voor VMBO, Haags Montessori Lyceum, voor VMBO, HAVO en VWO, Praktijkschool De Venen voor Beroepsonderwijs, Universiteit Nijmegen en de school van onze thuisbasis als stichting, Montessorischool Waalsdorp voor basisonderwijs.

De Malinezen hebben de bezoeken aan de scholen enorm weten te waarderen, zij genoten van de mogelijkheden tot actieve deelname aan de programma's en vaak vormden de ervaringen van de dag heftige discussieonderwerpen voor de avond. De begeleiders

namen zich voor om bij hun terugkeer in Mali met nieuwe energie te vechten voor de verbetering van het onderwijs en dit niet alleen in kwantitatieve zin maar vooral in kwalitatieve.

Velen van u hebben waarschijnlijk al eerder onze website geïnspecteerd op reisverslagen. Helaas kwam u bedrogen uit, want u moest het met foto's alleen doen. Gelukkig waren het er veel van zowel het bezoek van de Malinezen in Nederland als van onze reis naar Mali.

Hier zullen we u enkele impressies bieden van onze ervaringen.

DONATEUR WORDEN?

www.mali-waalsdorp.nl

BIBBEREN EN IJSJES ETEN: MALI OP BEZOEK IN NEDERLAND

Land van melk en honing werd voor hen land van melk en koeien. En zoveel grasland! "Waarom groeit daar alleen maar gras, op zo'n sappig land kun je zoveel verbouwen". Meer dingen waren er om je grenzeloos over te verbazen: neem nu die kunstmatige inseminatie van de koeien. Boer Simon deed een boekje open en zijn gehoor hing aan zijn lippen. Met het signaleren van zoveel verschillen in natuurlijke bronnen: water, vruchtbare aarde, bloeiende bomen leek het antwoord op de door hen gestelde vraag "Est ce que Dieu est juste" in eerste instantie "nee". Echter één waarneming drong zich toch wel sterk op bij de Malinezen en dat was het harde én langdurige werken op dit bedrijf, maar ook elders waar zij kwamen. Enige nuance in vraagstelling en mogelijke antwoorden ontstond tijdens de discussies in de kleine uurtjes.

Ameland was de absolute topper. Wij waren hier bijna compleet met de Nederlandse en de Malinese groep. Aftasten, kat uit de boom kijken, gescheiden werelden, stilletjes, weinig eetlust, koude, taalproblemen typeerden de eerste uren. Maar hilariteit op de veertien tandems die het dorp onveilig maakten, natte voeten halen tijdens een prachtige wandeling vroeg in de ochtend over het wad (ook voor ons een openbaring!) dansen, discussies, samen koken, kopjes muntthee van Nouhoum, samen eten, flirts, kledingruil, langdurig geginnegap op de slaapzalen... tja en zo word je dan vrienden en zijn er tranen bij het afscheid veertien dagen later.

Tussen Ameland en het afscheid reisden we nog net niet op z'n Japans door Nederland: Drachten, Nijmegen, Delft, Amsterdam, Hoek van Holland en natuurlijk Den Haag. In elke plaats was er één of meer bekenden die ons de mooiste plekjes toonden. Tot slot viel in Madurodam de puzzel in elkaar.

KAAT:

"Voor mij was het vooral het belangrijkste het weerzien van onze vrienden. Het zien van de cultuur en omgeving waar zij in leven. Het zien hoe mensen omgaan met de armoede. Het merken dat je na verloop van tijd zelf ook begint te wennen aan de armoede. Het omgaan met de hitte. Ik merkte ook heel erg dat het een heel erg vriendelijk land is. Ja, er wonen vrienden van mij in Mali."

MALI: WARME VRIENDSCHAP EN OLIEBOLLETJES VOOR HET ONTBIJT

Gelukkig konden we ons snel verheugen op een weerzien. Assetou en Soumaïla verwelkomden ons op de luchthaven in Bamako. De eerste bijzonder gastvrije kennismaking in familieverband, maar ook klamme hitte, Malinese toiletten (dwz gat in de grond), geen stromend water en dat is even behoorlijk wennen voor de meeste.

Via paradijselijk Teriya Bugu (Huis van de vriendschap), reizen we in gammele busjes door naar Mopti, de handelsstad die ligt aan de economische slagaders van Mali, de rivieren de Niger en de Bani. Het handelen, eerst nog onwennig, gaat onze deelnemers inmiddels al zeer goed af, het spel wordt begrepen en leidt tot plezier bij beide partijen. De eerste mooie souvenirs voor het thuisfront zitten in de tassen. Van Mopti naar het Pays Dogon wachtten ons nog enkele verrassingen, o a de doorkruising van de rivier met onze gammele bus omdat de brug is

RUBEN LE PETIT:

"Het leuke is dat toen ik van het project hoorde, dat ik dacht: 'Deze kans grijp ik!' Ik ging al vrij goed om met duurzame dingen, maar het is groots verbeterd! Het meest bijzonder, leuk, speciaal etc. vond ik de razend snelle band tussen de twee groepen. Het was niet zomaar een 'uitwisselingsproject,' het heeft echt ruim een jaar zeer veel voor mij betekend! Ik keer zeker nog een keer terug naar mijn vrienden, dat prachtige land: Mali."

ingestort. Gegil en grote hilariteit en weer een mooi story voor thuis. Op vijf kilometer van Ende moeten we uit de bus, de zandweg vol gaten laat verder rijden niet toe. Dan ineens klinken daar gewersalvo's en zien wij onze vrienden en vele andere bewoners die ons een onvergetelijk welkom hebben voorbereid. De bagage wordt op ezelkarren geladen, wie moe is ook en zo trekken we een paar kilometer verder langs de falaise op weg naar Ende. Halverwege staan Oumarou en veel leerlingen van de school ons op te wachten en als een grote stoet trekken we verder vergezeld van een schot op gepaste momenten. Na de officiële ontvangst bij de scholen met de rituele geschenken, installeren we ons kampementje op de daken van de hutten van campement Hogon. >

De volgende ochtend plantten Malinese en Hollandse handen tezamen veertien bomen die we meenamen uit Teriya Bugu. Ze vormen een pad van de Ecole Fondamentale naar de Seconde Cycle. Onder begeleiding van mooie spreuken en een flinke plens water spreken wij de wens uit dat ze vele vruchten zullen gaan dragen, onder andere mango's en papaja's. In de dagen die volgen blijkt hoe soepel de contacten worden hervat en hoe trots de Malinezen ons introduceren in hun families en ons laten kennismaken met de beroepen van hun ouders. Het is steeds opnieuw een verrassing om te zien hoe met de meest simpele gereedschappen, maar oh zo geraffineerd, de fraaiste objecten worden vervaardigd. Vaak mogen we het ook zelf proberen, de blaasbalg hanteren bij de smid, bogolanstof beschilderen met modder, potten vormen en ga zo maar door.

LESJES IN DE OPENLUCHT

's Avonds op het campement vertelt Soumaila, één van de drie begeleiders, die gids is van beroep, ons over de geschiedenis van het Dogonvolk, over de samenhang in hun maatschappelijk kastensysteem en over de kunst, religie en rituelen. Misschien is niet alles blijven hangen, maar gelet op de vragen van de jongeren waren deze avondlijke sessies zeker aan hen besteed. Mede hierdoor kreeg de inspannende bergtocht een ander gewicht. De woonplaats van de Hogon (soort hogepriester met ook juridische en economische betekenis) werd bezocht met zicht op de begraafplaatsen van de Tellem (voormalige bewoners van het Dogongebied). Ieders ontzag voor de kinderen die deze tocht dagelijks maken om heen en weer naar school te gaan groeide zienderogen. Helaas moesten drie van ons Ende vroegtijdig verlaten omdat onderzoek in het ziekenhuis van Mopti gewenst was voor één van onze jonge deelnemers. Dat was even hard en pijnlijk; op zulke momenten besef

je hoe afgelegen je daar woont. Gelukkig keerde alles snel ten goede en werd de groep na twee dagen herenigd. Helaas hebben zij de spetterende dansvoorstelling met de grote maskers moeten missen. Speciaal voor ons was er groots uitgepakt, nadat wij eerst in het nieuwe museum van Ende uitleg over alle maskers hadden gehad. De Dogoncultuur is complex blijkt steeds weer, maar wij zijn absoluut bevoorrecht dat wij van zo nabij en van binnenuit kennis kunnen nemen van hun rijke tradities. Opmerkelijk was dan ook de ervaring bij velen van ons hoe 'arm' wij zijn in het rijke en zogenaamd ontwikkelde westen. Een groot blijk van waardering en tevens het mooiste compliment dat de Malinezen ons maakten, was dat onze jongeren in hun manier van kleden en hun doen en laten zoveel respect toonden ten opzichte van de Dogon. Onze belangrijkste doelstelling was geslaagd!

MALI, KRALENLAND

Op onverwachte plekken in Ende hangen diverse gekleurde glazen kettingen onder bomen en in huisjes.

De eigenaars verzamelen er enthousiast meer zodra je enige interesse toont.

Op de grond worden ze uitgestald en zittend op een houten krukje neem je alle tijd. Onderhandelen kost immers veel tijd en geduld.

Vol trots zodra we het eens zijn geworden. Er hangen nu een paar van deze prachtige kralenkettingen aan mijn muur.

ANNE

SIMON:

"Dit project heeft wederom laten blijken dat er een compleet verkeerd beeld van ontwikkelingslanden in de 'westerse' wereld is. Niet alles is armoede, ziekte en narigheid. Althans, voor de mensen daar. Ondanks hun moeilijke omstandigheden en geringe mogelijkheden zijn zij erg opgewekt, sociaal en positief. De vriendelijkheid, gastvrijheid en blijdschap hebben mij zeer geraakt en zou een goed voorbeeld voor een boel westerse landen zijn. Ik vond het erg interessant om nu met eigen ogen te kunnen zien hoe men leeft in één van de armste landen van de wereld. Mali is een ontzettend mooi land met vele bijzondere plekken. Toch zullen mij voornamelijk de inwoners bijblijven, die ons allen een wijze les hebben geleerd;

"Dat wij geluk hebben om in een land zoals Nederland te wonen en dat materiaal maar materiaal is. Er is meer in het leven dan het hebben van een auto en andere luxe producten."

Ik had dit project absoluut niet willen missen en het is voor mij dan ook 100 % geslaagd!!"

"Ik vond het super om dit mee te maken. Het mooiste wat ik vond was de aankomst in Ende dat daar een lange rij mensen stond en dat Roel, Ruben le Petit en ik boven op Oumarou sprongen. En dat van in het ziekenhuis vond ik best wel bijzonder om mee te maken dat ze daar ongeveer hetzelfde ecosysteem hebben als wij hier in Nederland. En de terugkeer vond ik wat minder want je moest afscheid nemen enzo en daar ben ik best wel gevoelig voor. Maar toen we terug kwamen was ik best wel blij om in het koude kikkerlandje te wezen."

RUBEN LE GRAND

ROEL:

"Allereerst wil ik zeggen dat ik het een zeer geslaagd project vond. Ik heb veel geleerd over draagvlakvergroting, cultuur en de probleemsituatie van de wereld, deze ongelijkheid!

Ik vond het vooral bijzonder dat de Malinezen op sociaal niveau al zoveel verder zijn. Toen we de Malinezen voor het eerst ontmoetten in Nederland ontstond er al meteen een soort band.

Deze band is in die twee weken veel sterker geworden, en een traantje laten op het laatst, kon ik niet laten. De reis naar Mali was nog wel veel leerzamer, omdat we nu zelf konden zien hoe goed wij het hebben, hoe verwend wij zijn. Ik denk dat mijn horizon echt een groot stuk breder geworden is. Ik ben blij dat ik hieraan mee kon doen en ik ga zeker nog een keer naar Endé om te kijken hoe het met, wie ik nu wel mijn vrienden kan noemen, gaat."

AFSCHIED NEMEN DOET PIJN

Hoe prachtig ook de terugtocht was met opnieuw Mopti, vervolgens Djenné met de grote moskee, een wiebelige tocht, waarbij wij ons niet mochten bewegen, in hele dunne bootjes naar de oude stad Djenno en tot slot twee dagen in Segou; niets kon nog tippen aan de opgedane ervaringen in Ende. De intensiteit, het afzien, de emoties, de vriendschappen, daar lag het hoogtepunt. En zo hoort het ook, anders was de uitwisseling misschien niet eens geslaagd te noemen.

WERKPLAN VOOR DE KOMENDE JAREN

Natuurlijk werd ons bezoek ook aangegrepen om te discussiëren over het plan van aanpak voor de komende jaren. Praktijkschool De Venen uit Drachten heeft zich bereid verklaard om de komende vijf jaar een investering te doen voor het onderwijs in Ende. In de volgende nieuwsbrief leest u hierover meer.

Wij wensen u allen een gezond en inspirerend 2008 toe en wij waarderen het bijzonder dat u ons werk in Mali met zoveel betrokkenheid volgt en ondersteunt.

Mede namens Ingrid Bes en Ans Straathof,

Lilian Boes

COLOFON

Jaargang 7 nummer 1, januari 2008

Bestuur

Ingrid Bes (voorzitter, penningmeester), Lilian Boes (secretaris), Tamara Trotman, Tom Fluitsma, Hetty Hofman, Mark Snijdewint, Annemiek Verdam, Eco van Efferink

Redactie nieuwsbrief

Lilian Boes
Bengt Verhoef (vormgeving)

Deze nieuwsbrief is een uitgave van:
Stichting Mali-Waalsorp
www.mali-waalsdorp.nl
info@mali-waalsdorp.nl

Donaties: ASN Bank 98.17.54.074